

O crkvenoj imovini

Milostinja je dar župi od koje se podmiruju redoviti troškovi župe, pastorala, režije, redovito održavanje crkvenih objekata i sl. Često je milostinja najsitniji novac koji se nađe u džepu. Ne treba pretjerivati u sitnicama. Službu skupljanja milostinje pod misom nedjeljom i blagdanom obavljaju župni suradnici ili ministranti.

Darovi za crkvu. Župni ured je pravna osoba koja ima u svom vlasništvu crkvene objekte koje služe za djelovanje župe i okupljanje župljana i drugih vjernika na bogoslužje i druge pastoralne programe. Župna zajednica je odgovorna za izgradnju, održavanje i popravak župne imovine. Nastavlja se skupljanje darova vjernika za crkvu mjesečnim skupljanjem milostinje, a potrebni su i pojedinačni darovi vjernika za crkvu. Zbroj svih darova u godini objavljuje se na staru godinu na misi zahvalnici, 31. 12. u 18 sati.

Lukno je obvezni godišnji doprinos župljana za održavanje svećenika. Lukno se plaća po bračnom paru (obitelji). Neki bi platili lukno samo u godini u kojoj nešto trebaju od župe (krštenje, pričest, krizma, sprovod). Lukno se plaća od godine vjenčanja ili godine doseljenja u župu. Svi imaju pravo primati sakramente i blagoslovine, sudjelovati na bogoslužju i župnom pastoralnom programu. Isto tako imaju dužnost plaćati lukno. Lukno se obično plaća krajem godine, ali može se platiti u bilo koje doba godine. Ako se lukno ne plaća redovno (krajem godine), to treba učiniti u prigodama kada se traže sakramenti ili blagoslovine u župi (kod krštenja, sprovoda, prve pričesti, krizme i sl.). Za plaćanje lukna ne treba čekati blagoslov kuće. Dar za blagoslov kuće nije lukno. Od 2001. godine lukno je u cijeloj Nadiskupiji izjednačeno i to 100 kn po paru. Od 2001. godine prihod od lukna ide u župnu blagajnu.

Prihodi i rashodi župne blagajne: Od 1.1. 2001. u svim biskupijama HBK uveden je financijski sustav s novim odredbama o prihodima i rashodima župe. Tako i u župi Prihod župne blagajne: milostinja, pojedinačni i skupni darovi vjernika i drugih dobročinitelja i sponzora, lukno, darovi za blagoslov kuće, takse od vjenčanja, sprovoda, krizme, takse za potvrđnice, posvjedočenja i izvadaka iz matičnih knjiga, darovi za krštenje, društveni prilozi.

Rashodi župne blagajne: Nagrade klera (plaća župnika, župnog vikara i pastoralnih suradnika), crkvenih službenika i suradnika, potrebe bogoslužja i pastorala, troškovi domaćinstva (do 2.500 kn; u tu svrhu 1500 kn daje župnik, te 1500 kuna župni vikar, režijski troškovi, troškovi prijevoza (do 500 kn), održavanje crkvenih zgrada.

PISMO BISKUPA HRVATSKO SLAVONSKE CRKVENE POKRAJINE VJERNICIMA

Poštovana braćo i sestre, dragi vjernici!

1. Na slavlju u Osijeku papa **Ivan Pavao II.** uputio je vama vjernicima laicima snažan poticaj na aktivnu ulogu u Crkvi sljedećim riječima: „Dragi vjernici svjetovnjaci, muževi i žene, pozvani ste velikodušno preuzeti na sebe svoj dio odgovornosti za život crkvenih zajednica kojima pripadate. Lice župa, mjesta prihvaćanja i poslanja, ovisi također o vama. Vi ste - kao dionici Kristove svećeničke, proročke i kraljevske službe (usp. Lumen gentium, 34-36), te obogaćeni darovima Duha - osposobljeni pružiti svoj doprinos na području bogoštovlja i vjerske pouke te u promaknuću raznovrsnih misijskih i karitativnih djela. Ni jedan krštenik ne može ljenčariti!“ Mi, biskupi Zagrebačke crkvene pokrajine, nositelji odgovornosti za poslanje Crkve u biskupiji đakovačkoj i srijemskoj, križevačkoj, požeškoj i varaždinskoj te nadbiskupiji zagrebačkoj, zahvaljujemo vama, brojnim muževima i ženama, mlađima i starijima, što u našim mjesnim Crkvama u suradnji sa svojim svećenicima na različitim razinama župnog života dajete svoj veliki doprinos, ne štedeći svoje snage za Božju slavu i duhovno dobro čovjeka.

2. Crkva nema za svrhu pribavljanje materijalnih dobara, ali su joj ona potrebna da može izvršiti duhovno poslanje koje je primila od Isusa Krista. Poučena riječima i primjerom svoga Utemeljitelja ona zna da treba biti siromašna i tražiti „najprije Kraljevstvo i pravednost njegovu, a sve će (joj) se ostalo dodati“ (Mt 6,33). No, sam Isus proglasio je da učenici, poslani naviještati evanđelje, imaju pravo na uzdržavanje: „U koju god kuću uđete, (...) u toj kući ostanite, jedite i pijte što se kod njih nade. Ta vrijeđanje radnik plaće svoje.“ (Lk 10,5-7; usp. I Kor 9,14). Isus, premda siromašan, prihvaća da njega i dvanaestoricu podupiru žene koje su im posluživale od svojih dobara (usp. Lk 8,3). Jednome od svojih učenika povjerio je da vodi zajedničku blagajnu kako bi mogli kupiti kruha (usp. Mk 6,37; Lk 9,13; Iv 6,5), ili ono što je potrebno za blagdan (usp. Iv 13,29), ili dati nešto siromasima (usp. Iv 13,29). Blagajnik Juda zloupotrijebit će svoju službu, ali time nije stavljena u pitanje potreba vremenitih dobara za naviještanje kraljevstva nebeskog. Uz materijalnu vrijednost darivanja vremenitih dobara Isus upozorava na njihovu duboku povezanost s vjerom i njihovo duhovno značenje. Pohvalio je dar žene udovice, koja nije dala od suviška, nego sve što je imala od svoje sirotinje, te je kroz taj čin posvjedočila posvemašnje predanje svoga bića Bogu (usp. Mk 12,43-44; Lk 21,3-4). Za nju i sve druge ljude vjernički oslonjene na Boga vrijedi Isusova riječ: „Blago siromasima duhom: Njihovo je kraljevstvo nebesko“ (Mt 5,3; usp. Lk 6,20). Snažno se doimlje vjera i jedinstvo prvokršćanske zajednice, koje se očitovale i u zajedništvu vremenitih dobara (usp. Dj 2, 44-45) a kod sv. Pavla u sakupljanju milodara za braću u Jeruzalemu (Rim 15,25-27.31), Judeji (Dj 11,29-30), Makedoniji (usp. 2 Kor 8-9) i drugdje. Na temelju spomenutih novozavjetnih naznaka smatramo da Crkva, koja ne bi govorila vjernicima o potrebi njihova pružanja materijalne potpore za svoje apostolsko djelovanje, ne bi bila u evanđeoskom smislu siromašna.

3. Komunističke vlasti nakon II. svjetskog rata oduzele su Crkvi velik dio dobara, onemogućile njezin nadarbinski sustav te je otada ona ovisila o doprinosu vjernika i pomoći iz inozemstva. To je bio velik teret za članove Crkve, i same siromašne, koji su otkidali od svojih usta da bi doprinosili za uzdržavanje svoje Crkve. No, kroz spomenuto drugih ovisnosti te u slobodi ostvaruje svoje duhovno poslanje. Obnova II. vatikanskog sabora dokinula je nadarbinski sustav (usp. PO 20) i dala prvenstvo crkvenoj službi za koju se prima određena nagrada. Zbog okolnosti u kojima se nalazila Crkva kod nas za vrijeme komunističke vlasti, spomenuta obnova i odredbe Zakonika kanonskoga prava iz 1983. godine nisu provedene

istodobno kada se to dogodilo u zemljama slobodnoga svijeta. Demokratske promjene i sklapanje Ugovora između Svete Stolice i Republike Hrvatske, osobito o gospodarskim pitanjima, stvorile su mogućnost da Hrvatska biskupska konferencija godine 2000. donese odluku o novom sustavu upravljanja vremenitim dobrima Crkve pa tako i o novom načinu uzdržavanja svećenika i drugih službenika Crkve. On je počeo funkcionirati 1. siječnja 2001. godine.

4. Novi sustav polazi od odgovornosti svega Božjeg naroda za poslanje Crkve i temelji se na doprinosu svakog vjernika za njegovo ostvarivanje. U njega su ugrađeni svi dotadašnji redoviti darovi vjernika te nisu uvedene nikakve nove obveze. Svi prihodi koje župa ili svećenici primaju s naslova službe ulaze u jedinstvenu župnu blagajnu: sve pristojbe prigodom slavlja pojedinih sakramenata (ženidba, sv. Potvrda) i sprovoda, svi darovi prigodom krštenja, blagoslova domova, redovita milostinja, lukno, obiteljski dar i drugo. Iz te blagajne svećenici i drugi službenici primaju svoju mjesečnu nagradu, uzdržavaju domaćinstvo, plaćaju režije i troškove redovitog funkcioniranja župe. Ujedno župa podmiruje doprinos za biskupiju, namijenjen za uzdržavanje njezinih središnjih ustanova, prvenstveno sjemeništa za izobrazbu i odgoj budućih svećenika, za zdravstveno osiguranje svećenika te fond solidarnosti iz kojeg umirovljeni svećenici primaju svoju mirovinu. Za sve izvanredne zahvate u župi, kao što su gradnje i tome slično, uzima se iz župne blagajne ono što preostane od redovitih troškova, odnosno pristupa se posebnom namjenskom prikupljanju sredstava. O svemu tome u skladu sa Zakonikom kanonskoga prava zajedno sa župnikom vodi brigu Župno ekonomsko vijeće, koje opravdanost gradnji i drugih izvanrednih zahvata, projekte i financijsku konstrukciju za njihovo pokriće podastire na odobrenje Biskupskom ordinarijatu.

5. Poznato vam je da se **Republika Hrvatska obvezala u Ugovoru** o gospodarskim pitanjima, sklopljenim sa Svetom Stolicom (čl. 2-6), davati Crkvi određenu financijsku pomoć za njezin doprinos na kulturnom, odgojnom, društvenom i etičkom polju. U skladu sa Zakonikom kanonskoga prava i s istim Ugovorom, sve naše biskupije osnovale su Biskupijsku ustanovu za uzdržavanje klera te iz sredstava primljenih od države oblikovale interventni fond kojim podupiru uzdržavanje svećenika, gradnju i popravak crkvenih objekata i karitativnu djelatnost. Valja jasno istaknuti da svećenici za svoje pastoralno djelovanje ne dobivaju od države plaću, nego kako je spomenuto primaju od župe ili ustanove u kojoj djeluju propisanu mjesečnu nagradu. Iskustvo tijekom protekle tri godine pokazalo je da je novi financijski sustav uspostavio među svećenicima socijalnu jednakost te se oni mogu slobodnije posvetiti svom pastoralnom radu. K tome, s tom pomoći mogli smo pristupiti izgradnji novih crkava, posebno u gradovima u kojima je značajno porastao broj vjernika a u vrijeme komunističke vlasti gradnje nam nisu bile dopuštene. Obnovljen je također određeni broj razorenih crkava u domovinskom ratu, pomogli smo mnogim prognanicima i siromašnim ljudima te po svojim biskupijskim i župnim Caritasima trajno podupiremo ostvarivanje različitih socijalnih projekata. U svemu tome pokazalo se koliko je za funkcioniranje novoga financijskog sustava važno da vjernici redovito daju svoj doprinos.

6. Zakonik kanonskog prava naglašava da su vjernici "obvezni pomagati Crkvi u njezinim potrebama, da bi imala što je potrebno za bogoštovlje, za djela apostolata i dobrotvornosti i za dolično uzdržavanje službenika" (kanon 222 § 1; usp. kanon 1234 § 2; kanoni 1260 - 1262). U tom smislu postoje kod nas propisani doprinosi prigodom pojedinih slavlja sakramenata ili blagoslovina. Nije to plaćanje svetih čina, nego svojevrsno sudjelovanje na njima svakog onoga

koji ih prima. No, naša se Crkva uzdržava najvećim dijelom od vašega dobrovoljnog priloga. Tako vaš dar za božićni blagoslov domova uz lukno ili neki drugi godišnji doprinos ostaje glavni izvor za pokrivanje redovitih troškova župe. Veliko i važno značenje ima milostinja koju dajete za prinos darova u euharistijskom slavlju, osobito nedjeljom i blagdanom. Vi se odričete dijela svoga pokatkad skromnog prihoda da bi tako konkretno očitovali svoje sudjelovanje na žrtvi Kristovoj i njegove Crkve. Premda je taj dar prepušten vašoj slobodnoj odluci, ipak nedjeljna i blagdanska milostinja ne bi se smjele svesti na beznačajan iznos, kojim ponegdje nije moguće pokriti niti redovite troškove samoga euharistijskog slavlja. Već duže vrijeme kod nas je uveden obiteljski dar za biskupiju, odnosno dar župa za središnje ustanove iz kojeg se prvenstveno školuju naši budući svećenici. Malen je to dar ali od velikog značenja i pomoći. Brojne župe prikupljaju hranu za naša sjemeništa kao poseban izraz svoje povezanosti s tim važnim ustanovama i iskaz brige za izobrazbu svećenika. Sve su to doprinosi za redovito funkcioniranje Crkve. No, uz spomenuto mnogi vjernici u našim župama očituju svoju vjeru i ljubav prema Isusu Kristu dajući na poziv svećenika i Župnoga ekonomskog vijeća izvanredne doprinose za uređenje svoje crkve kao i za ljepotu svega onoga što služi bogoštovlju i slavljenju svetih otajstava.

7. Braćo i sestre! **Dugujemo duboku zahvalnost** svima onima koji su tijekom mnogih godina progona Crkve u komunističkom sustavu svjedočili svoju kršćansku vjernost također ustrajnom i velikodušnom darežljivošću, najčešće otkidajući od svog siromaštva za njezine potrebe. Dok nastojimo u novim prilikama našega društva služiti naviještanju Isusove radosne vijesti i spasenju duša, zahvaljujemo svima vama što iz te iste svijesti vjere jednako raspoloženi i dalje materijalno pomažete Crkvu u njezinu poslanju. Molimo Boga, koji „ljubi vesela darivatelja“ (2 Kor 9,7) da vas prati svojim blagoslovom i ispuni nebeskim dobrima. Sve vas srdačno u Gospodinu pozdravljamo.

Vaši biskupi